

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **I. K. K.**, bývajúceho v B., proti žalovanému **O.S.B.D.**, o **určenie neplatnosti výmeru**, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 3 C 301/2004, o dovolaní žalobcu proti uzneseniam Krajského súdu v Prešove z 27. augusta 2009 sp. zn. 11 Co 44/2009, z 23. apríla 2008 sp. zn. 4 Co 23/2008 takto

r o z h o d o l :

Dovolací súd dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 27. augusta 2009 sp. zn. 11 Co 44/2009 **o d m i e t a** .

Dovolacie konanie o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 23. apríla 2008 sp. zn. 4 Co 23/2008 **z a s t a v u j e** .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa podanou žalobou domáhal neplatnosti výmeru žalovaného zo dňa 17.12.2002. Na žiadosť žalobcu Okresný súd Bardejov uznesením z 21. apríla 2005 č.k. 3 C 301/2004-9 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov a Krajský súd v Prešove potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa uznesením zo dňa 11. januára 2006 sp. zn. 2 Co 225/2005. O dovolaní žalobcu proti tomuto uzneseniu krajského súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 10. augusta 2006 sp. zn. 1 Cdo 195/2006 rozhodol tak, že jeho dovolanie odmietol.

Prvostupňový súd potom uznesením zo dňa 8. októbra 2007 č.k. 3 C 301/2004-46 zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku z návrhu na začatie konania, ktorý žalobca nezaplatil ani na výzvu súdu.

Uvedené uznesenie napadol odvolaním žalobca. Krajský súd v Prešove uznesením z 23. apríla 2008 sp. zn. 4 Co 23/2008 uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení konania potvrdil a žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Stotožnil sa s názorom prvostupňového súdu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Ďalej uviedol, že žalobca zaplatil súdny poplatok 1 000,-- Sk po uplynutí lehoty na podanie odvolania proti zastavujúcemu uzneseniu, ktorá mu uplynula 8.11.2007 a súdny poplatok zaplatil až 9.11.2007. V ďalšej časti zdôvodnil svoje rozhodnutie o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, keď prvostupňový súd správne vyzval žalobcu na preukázanie svojich zárobkových a majetkových pomerov, s čím sa vyporiadal v dôvodoch svojho rozhodnutia, ale nerozhodol o tom vo výrokovej časti uznesenia. U žalobcu nenastala žiadna zmena pomerov od rozhodnutia o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, preto mu oslobodenie nepriznal.

Uznesenie odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním. Namietal, že súdny poplatok z návrhu na začatie konania zaplatil včas na pošte 7.11.2007, deň pred uplynutím lehoty na podanie odvolania. Uznesenie súdu o zastavení konania malo byť teda zrušené. Odvolací súd neprihliadol na uvedenú skutočnosť, potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, čím mu odňal možnosť konať pred súdom a porušil ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p.

Žiadosť žalobcu o ustanovenie zástupcu z radov advokátov v dovolacom konaní prvostupňový súd zamietol uznesením zo dňa 30. júla 2008 č.k. 3 C 301/2004-65 z dôvodu, že Krajský súd v Prešove uznesením z 23. apríla 2008 sp. zn. 4 Co 23/2008 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove uznesením z 20. novembra 2008 č.k. 5 Co 251/2008-74 zrušil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože konanie vo veci samej bolo právoplatne skončené a dovolacie konanie tvorí samostatnú časť konania. Prvostupňový súd potom uznesením z 30. marca 2009 č.k. 3 C 301/2004-85 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov a zamietol jeho žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že u žalobcu neexistujú také majetkové a sociálne pomery, ktoré by odôvodňovali oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove uznesením z 27. augusta 2009 sp. zn. 11 Co 44/2009 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Odvolací súd sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Navrhol uznesenia krajského a okresného súdu zrušiť pre ich zmätočnosť, nezákonnosť, tendenčnosť a diskrimináciu .

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) predovšetkým skúmal, či je dovolanie prípustné proti uzneseniu, ktorým nebolo vyhovené žiadosti žalobcu o ustanovenie zástupcu z radov advokátov v dovolacom konaní a oslobodenie od súdnych poplatkov v dovolacom konaní.

Dovolateľ síce nie je v konaní zastúpený advokátom a ani sám nemá právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1 O.s.p.), povaha rozhodnutia, proti ktorému dovolanie smeruje však vylučuje, aby v posudzovanej veci bolo možné nedostatok podmienky povinného zastúpenia považovať za prekážku, ktorá by bránila vydaniu rozhodnutia, ktorým sa dovolacie konanie končí. Za situácie, kedy predmetom dovolacieho konania je rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov (§ 30 O.s.p.), by trvanie na podmienke povinného zastúpenia viedlo k popretiu vlastného cieľa, ktorý účastník podaním žiadosti sledoval, a k popretiu zmyslu dovolacieho konania, v ktorom má byť záver, že účastník právo na ustanovenie zástupcu nemá, iba skúmaný.

Dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Podmienky prípustnosti dovolania proti takémuto rozhodnutiu upravuje ustanovenie § 239 O.s.p.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Žalobca napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, teda rozhodnutie, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Jeho dovolanie je preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neprípustné.

Uvedené uznesenie by bolo možné napadnúť dovolaním, len ak by trpelo niektorou z väd taxatívne uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p.

Žalobca v dovolaní namietal vady konania, ktoré bližšie nekonkretizoval. Z obsahu jeho dovolania však vyplýva, že namietal nezohľadnenie jeho majetkových pomerov odôvodňujúcich oslobodenie od súdnych poplatkov a právo na ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov. Tieto tvrdenia žalobcu nenapĺňajú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. – odňatie možnosti konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. odňatie možnosti konať pred súdom teda výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením zaujatým v napadnutom rozhodnutí.

Ak by sa odvolací súd prípadne dopustil vady spočívajúcej v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) išlo by síce o taký nedostatok, avšak taký, ktorý má za následok vydanie vecne nesprávneho rozhodnutia, nie však odňatie možnosti konať pred súdom, a dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Na takú nesprávnosť, ak by k nej vôbec došlo, by bolo možné prihliadnuť len v prípade, že by dovolanie bolo procesne prípustné podľa § 239 O.s.p. alebo § 237 O.s.p. (o takýto prípad v prejednávanej veci nejde). Žalobcovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237

písm. f/ O.s.p.) tým, že mu nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v dovolacom konaní a neustanovený zástupca z radov advokátov, lebo Občiansky súdny poriadok dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti s faktickým postupom súdu, nie s jeho právnym posúdením určitej otázky (vrátane splnenia podmienok na oslobodenie od súdnych poplatkov a podmienok pre ustanovenie zástupcu účastníka konania súdom).

Keďže prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s ustanovením § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V nadväznosti na tento výrok dovolací súd skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci dovolania žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 23. apríla 2008 sp. zn. 4 Co 23/2008, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 8. októbra 2007 č.k. 3 C 301/2004-46 o zastavení konania a nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov žalobcovi. Dovolací súd zistil, že nie je splnená podmienka povinného zastúpenia kvalifikovaným zástupcom.

Podľa § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p. dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.

Dovolateľ nemá právnické vzdelanie a pri podaní dovolania nebol zastúpený advokátom. Jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov podľa § 30 O.s.p. nebolo vyhovené (uznesenie Okresného súdu Bardejov zo dňa 30. marca 2009 č.k. 3 C 301/2004-85 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 27. augusta 2009 sp. zn. 11 Co 44/2009). Dovolací súd preto dovolacie konanie o dovolaní žalobcu proti tomuto uzneseniu zastavil podľa § 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s ustanovením § 243c O.s.p. pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalovanému v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. januára 2010

**JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová